

EVROPSKI PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument zasedanja

A7-0057/2012

12.3.2012

POROČILO

o posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov
(2011/2294(INI))

Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalec: László Tőkés

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	15
MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	18
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	23

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov (2011/2294(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. septembra 2011 z naslovom „Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov“ (COM(2011)0567) in priloženega delovnega dokumenta služb Komisije o nedavnem dogajanju o evropskih visokošolskih sistemih (SEC(2011)1063),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. junija 2011 z naslovom „Proračun za strategijo Evropa 2020“ (COM(2011)0500),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 – Unija inovacij“ (COM(2010)0546),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. septembra 2010 z naslovom „Pobuda Mladi in mobilnost za izkoriščanje potenciala mladih pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropski uniji“ (COM(2010)0477),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. maja 2006 z naslovom „Uresničevanje agende za posodobitev univerz: izobraževanje, raziskave in inovacije“ (COM(2006)0208),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 28. novembra 2011 o posodobitvi visokošolskega izobraževanja¹,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 28. junija 2011 o spodbujanju učne mobilnosti mladih²,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. februarja 2011 o vlogi izobraževanja in usposabljanja pri izvajanju strategije Evropa 2020³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. maja 2010 o socialni razsežnosti izobraževanja in usposabljanja⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. maja 2010 o internacionalizaciji visokošolskih

---

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/educ/126375.pdf.

² UL C 199, 7.7.2011, str. 1.

³ UL C 70, 4.3.2011, str. 1.

⁴ UL C 135, 26.5.2010, str. 2.

ustanov¹,

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“)²,
  - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 17. junija 2010, še zlasti dela z naslovom „Nova evropska strategija za delovna mesta in rast“³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2011 o programu za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta⁴,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi⁵,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2010 z naslovom O strategiji EU za mlade – vlaganje v mlade ter krepitev njihove vloge in položaja⁶,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter Evropski strategiji o invalidnosti 2010–2020⁷,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2011 o strategiji EU o vključevanju Romov⁸,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o dialogu med univerzami in podjetji: novo partnerstvo za posodobitev univerz⁹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. septembra 2008 o bolonjskem procesu in mobilnosti študentov¹⁰,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7–0057/2012),
- A. ker so evropski visokošolski sistemi zaradi gospodarske krize in njenih posledic (uvedba varčevalnih ukrepov in proračunskih znižanj, demografske spremembe, hitre tehnološke spremembe in posledično povpraševanje po novih znanjih in veščinah) pred resnimi izzivi ter bodo zato potrebne daljnosežne reforme teh sistemov, ki ne smejo okrniti kakovosti izobraževanja;

---

¹ UL C 135, 26.5.2010, str. 12.

² UL C 119, 28.5.2009, str. 2.

³ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0466.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0230.

⁶ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 21.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0453.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0092.

⁹ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 95.

¹⁰ UL C 8 E, 14.1.2010, str. 18.

- B. ker je prihodnost na znanju temelječe družbe odvisna od izobraževanja, raziskav in inovacij;
- C. ker je treba posameznike podpirati pri razmišljanju o morebitnih spremembah njihovih poklicnih poti ter pri vse hitrejšem širjenju in posodabljanju znanja in veščin, da bi se prilagodili izzivom trga dela, pri čemer je treba upoštevati razliko med poklicnimi študijskimi programi, kjer je evropsko usklajevanje uresničljivo in zaželeno, in programi humanističnih ved, kjer sta v študijskih in raziskovalnih programih še naprej potrebni precejšnja svoboda in neodvisnost glede na zgodovinske in kulturne razlike med državami članicami Evropske unije ter glede na raznolikost poučevanja v visokošolskih zavodih in na njihovo posebno vlogo;
- D. ker bi moralo v skladu s strategijo Evropa 2020 do leta 2020 visokošolsko ali enakovredno izobraževanje zaključiti 40 % evropske populacije med 30. in 34. letom starosti, glede na ocene, da bodo take kvalifikacije potrebne za 35 % delovnih mest v EU, vendar opaža, da je leta 2010 to stopnjo usposobljenosti doseglo le 26 % delovne sile v EU;
- E. ker je v EU več kot 21 % mladih brezposelnih;
- F. ker leta 2010 16,5 % mladih v EU ni bilo vključenih v izobraževalni sistem ali na trg dela;
- G. ker je leta 2010 v EU brezposelnost med diplomanti terciarnega izobraževanja znašala 5,4 % v primerjavi z več kot 15 % med tistimi, ki so dosegli le nižjo srednjo izobrazbo; ker mora po drugi strani večina diplomantov visokošolskega izobraževanja na trajno zaposlitev čakati vedno dlje;
- H. ker je na univerzah več kot 60 % diplomantov žensk, večino visokih akademskih mest (na primer podoktorskih in profesorskih) pa še vedno zasedajo moški;
- I. ker samo 13 % institucij v sektorju visokošolskega izobraževanja vodijo ženske ter samo 9 % univerz ima žensko predstojnico in ker imajo zato ženske bistveno manj vpliva na sprejemanje odločitev o raziskavah;
- J. ker je v državah članicah EU 75 od 200 najboljših univerz na svetu;
- K. ker je samo 200 izmed 4000 evropskih visokošolskih zavodov uvrščenih med najboljših 500 na svetu;
- L. ker so univerze že skoraj tisočletje pomemben vir v Evropi in ker pomena njihove vloge za družbeni napredek ne smemo omejiti zgolj na njihov prispevek h gospodarstvu in ker njihov razvoj ne sme biti odvisen izključno od zmožnosti prilagajanja ekonomskim potrebam trenutnega gospodarskega modela;
- M. ker je treba spodbujati enak dostop do visokošolskega izobraževanja in usposabljanja za vso mladino;
- N. ker univerze spodbujajo samostojnost in ustvarjalnost posameznikov ter imajo pomembno vlogo pri širjenju znanja in ker bi morale države članice storiti vse, da bi bilo visokošolsko

izobraževanje dostopno čim širšemu krogu ljudi brez diskriminacije, ki bi temeljila zlasti na socialni, ekonomski, kulturni, rasni ali politični osnovi;

- O. ker izobraževanje, zlasti visokošolsko in terciarno, oblikuje odnos in vrednote, na katerih temelji civilna družba;
- P. ker nacionalna zakonodaja držav članic obravnava visokošolsko izobraževanje kot temelj za določanje prihodnosti državljanov EU;
- Q. ker je izobraževanje odgovornost držav članic in ker je visokošolske zavode treba finančno podpirati najprej in predvsem z zadostnimi javnimi sredstvi;
- R. ker izgradnja evropskega visokošolskega prostora pomeni velik napredek in bi lahko prispevala k evropskemu povezovanju ob spoštovanju raznolikosti izobraževanja v različnih državah članicah EU in vloge visokošolskega izobraževanja v družbi;
- S. ker ima Evropska unija pomembno vlogo pri krepitvi tega prostora s podpiranjem prizadevanj in sodelovanja držav članic na tem področju;

Spreminjanje vloge visokošolskih zavodov

1. poziva visokošolske zavode, naj v svoje učne načrte s pomočjo ekonomske pomoči in različnih študijskih programov vključijo vseživljenjsko učenje in se prilagodijo strukturi študentov, v kateri so tudi odrasli in starejši ljudje, netradicionalni študentje, redni študentje, ki morajo med študijem delati, in invalidi, ter zato visokošolske zavode poziva, naj uvedejo programe, usmerjene k odpravi obstoječih ovir in preprek;
2. poziva visokošolske zavode, naj upoštevajo potrebe strokovnjakov, ki morajo kot udeleženci vseživljenjskega učenja hitro in redno posodabljati in širiti svoja znanja in veščine, tudi z organizacijo in izpopolnjevanjem posodobitvenih tečajev, dostopnih za vse družbene skupine, s tesnim sodelovanjem z delodajalci in razvijanjem tečajev, ki bodo skladni s potrebami trga dela in ki bodo olajšali povratek brezposelnih delavcev k študiju;
3. poziva visokošolske zavode, naj pri zagotavljanju posebnih študijskih programov, katerih namen je zadovoljevanje potreb strokovnjakov, ki želijo posodabljati svoje znanje in veščine, ohranjajo duh neodvisnosti poučevanja in raziskovanja;
4. ponavlja, da je z visokošolskim izobraževanjem mogoče spodbujati socialno vključevanje in napredovanje ter navzgor usmerjeno družbeno mobilnost; ob spoštovanju načela subsidiarnosti poziva države članice, regionalne in lokalne oblasti ter visokošolske zavode, naj (med drugim z razvijanjem ustrezne sheme finančne pomoči) okrepijo svoja prizadevanja za širjenje pravičnega dostopa do študija za vse, od zgodnjega otroštva do visoke izobrazbe, ne glede na spol, etnično pripadnost, jezik, vero, invalidnost ali socialni položaj, ter se borijo proti vsem oblikam diskriminacije, priznajo večkulturnost in večjezičnost (tudi znakovni jezik) kot temeljno vrednoto EU, ki jo je treba gojiti;
5. poziva države članice, naj visokošolskim zavodom, namenjenim tradicionalnim narodnim, etničnim ali jezikovnim manjšinam, zlasti ogroženim kulturam in jezikom, namenijo večjo pozornost ter jih podpirajo;

6. poziva visokošolske zavode, naj študente spodbujajo k udeležbi v športu;
7. izpostavlja dopolnilno vlogo državnih, zasebnih in verskih oblik visokošolskega izobraževanja v Evropi;
8. poudarja, da je pomembno spodbujati demokratične vrednote, potrebno je pridobiti temeljito znanje o evropskem povezovanju ter razumeti nekdanje evropske totalitarne režime kot del skupne zgodovine;
9. obenem poudarja, da je treba nadaljevati tradicionalno izobraževanje v akademskem duhu, da se prepreči popolna podreditev izobraževalnega sistema trgu dela in da se sočasno s skrbjo za akademski napredek oblikujejo etične in moralne vrednote pri študentih;
10. poziva države članice in visokošolske zavode, naj oblikujejo splošni okvir za spodbujanje najboljših praks in odzivanje na izzive komunikacijske družbe, s katerim naj določijo pravila, odgovornost, politične in izobraževalne cilje ter kakovost in prednostne naloge usposabljanja in raziskav;
11. poudarja, da morajo akademsko osebje in študentje, pa tudi njihove organizacije in združenja, sodelovati pri posodabljanju visokošolskih zavodov; poudarja, da je treba nagradjevati odličnost raziskav v širšem pomenu besede ter dosežke na področju poučevanja in znanosti, vendar brez kaznovanja tistih visokošolskih zavodov, na primer humanističnih fakultet, ki ne ustrezajo merilom za vrednotenje in učinkovitost, povezanih izključno z znanji in veščinami, ki jih zahteva tržno gospodarstvo;

Informacije o visokošolskih zavodih

12. poudarja, da sta kakovost in ustreznost visokošolskega izobraževanja temeljni pogoj za popoln izkoristek evropskega intelektualnega kapitala;
13. predlaga uvedbo jasnih in enotnih meril za oblikovanje vseevropskih lestvic visokošolskih zavodov, ki bodo bodočim študentom omogočale osveščeno izbiro univerze ter zagotovile celovite informacije o univerzah;
14. spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju z drugimi institucijami, študenti in drugimi zainteresiranimi stranmi sproži pobudo za vzpostavitev večrazsežnega orodja za razvrščanje visokošolskih zavodov na podlagi značilnosti, kot so dolga tradicija visokošolskega izobraževanja v Evropi, kakovost poučevanja, podpora študentom (štipendije, svetovanje, namestitve itd.), dostop do fizične in informacijske komunikacije, regionalna vključenost in prenos znanja; nasprotuje pa razvrstitvi visokošolskih zavodov na podlagi neenotnih kazalnikov učinkovitosti, ki ne upoštevajo različnih izobraževalnih pristopov ter programske in jezikovne raznolikosti evropskih univerz;
15. obenem poudarja, da to orodje ne bi smelo vključevati le kopičenja konvencionalnih razvrščevalnih tabel, ampak da bi bilo treba pri rezultatih ustrezno upoštevati posebne značilnosti zadevnih zavodov;
16. meni, da bi bilo treba oblikovati enoten mehanizem za spremljanje in ocenjevanje skladnosti javnih in zasebnih visokošolskih zavodov z akademskimi standardi;

Financiranje visokošolskih izobraževalnih sistemov

17. poudarja, da je visokošolsko izobraževanje javna dobrina, ki spodbuja kulturo, raznolikost, demokratične vrednote in osebni razvoj ter pripravlja študente na to, da bodo postali aktivni državljani, ki bodo podpirali evropsko kohezijo;
18. znova poudarja, da bi morale države članice doseči cilj vlaganja v izobraževanje v višini 2 % BDP;
19. poudarja, da je za visokošolske izobraževalne sisteme temeljnega pomena financiranje zlasti z javnimi, pa tudi z zasebnimi sredstvi; poudarja, da je vlaganje v visokošolsko izobraževanje v Evropi bistveno za premostitev sedanje gospodarske krize; poziva države članice in visokošolske zavode, naj razširijo šolnino in programe financiranja ter naj oblikujejo inovativne mehanizme financiranja, ki bi prispevali k učinkovitejšemu delovanju visokošolskih zavodov, dopolnili javno financiranje, ne da bi povečali pritisk na gospodarstva, ter zagotovili dostopnost visokošolskega izobraževanja za vse; obžaluje veliko zmanjšanje proračuna na področju izobraževanja v več državah članicah, pa tudi stalno dvigovanje šolnin, ki ima za posledico znatno povečanje števila študentov v negotovem položaju;
20. poziva k vključitvi izdatkov za visokošolsko izobraževanje, povezanih z naložbami v univerzitetno infrastrukturo in akademsko osebje, v proračun EU za leta 2014–2020, in sicer pod Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski socialni sklad;

Prehod iz visokošolskega izobraževanja na trg dela

21. poziva visokošolske zavode, naj se novim izzivom prilagodijo z oblikovanjem novih študijskih področij, ki odražajo potrebe trga dela, pri čemer naj upoštevajo razvoj znanosti in tehnologije z ohranjanjem primerne ravnoteže med teoretičnim znanjem in praktičnimi veščinami;
22. poziva k spodbujanju primerov najboljše prakse, s katerimi bi visokošolskim zavodom pomagali, da bi z vključevanjem študentov okrepili poučevanje in raziskave na vseh tematskih področjih in posredovali dodatne ključne kvalifikacije za poklicno življenje ter tako mladim olajšali prehod iz visokošolskega izobraževanja na trg dela;
23. poziva visokošolske zavode, naj bodo odprti tako za ponujanje nadaljnega poklicnega usposabljanja kot za oblikovanje primernih programov za zaposlene brez srednješolske izobrazbe, da bi tako imeli dodatne možnosti za doseganje kvote diplomirancev;
24. poziva Komisijo, naj predstavi predlog za okvir kakovosti za pripravništvo, ter poudarja uspeh študijske prakse Erasmus, ki študentom omogoča pridobivanje delovnih izkušenj v tujini, in vztraja, da je treba to nadaljevati v okviru novega programa ter spodbujati z ustreznim financiranjem;
25. poziva visokošolske zavode in ustanove, odgovorne za izobraževalni sektor na regionalni, nacionalni in evropski ravni, naj spremljajo trende pri zahtevah na trgu dela, da bodo natančneje odražali bodoče potrebe po izobraževalnih možnostih;

26. poudarja potrebo po spremljanju poklicne poti diplomantov, da se oceni, kako dobro se visokošolsko izobraževanje odziva na potrebe trga dela; zato pozdravlja zavezo Komisije k izboljševanju razpoložljivosti teh podatkov, da se v prvi vrsti študentom zagotovijo potrebne informacije, s pomočjo katerih lahko izberejo svojo študijsko usmeritev, hkrati pa se visokošolskim in raziskovalnim zavodom zagotovijo potrebne informacije za opredelitev in naknadni razvoj študijskih programov z vidika splošnega znanja in posebnih poklicnih veščin v obliki vseživljenjskega učenja in v stalnem dialogu z akterji, ki sodelujejo pri pridobivanju znanja, ter s celotno družbo in državo;
27. poziva države članice, naj zbirajo in objavljajo statistične podatke o povezavi med različnimi visokoškolskimi diplomami in zaposlitvenimi možnostmi;
28. poziva k razvoju mednarodne banke podatkov, podobne zbirki Alma Laurea, ki diplomantom pomaga pri iskanju primernih možnosti za zaposlitev, usposabljanje, študij in raziskave, tako da ekonomske ovire odstranjuje s štipendijami in študentskimi posojili, kar zagotavlja pravo enakost med študenti, spodbuja mobilnost ter usklajevanje znanja in veščin ter delovnih mest; ponovno poudarja pomen ustrezne komunikacije, ki zagotavlja, da do teh informacij lahko enostavno dostopajo študentje, nedavni diplomanti, brezposelni, iskalci zaposlitve in delodajalci;
29. meni, da so sistemi jamstev za mlade dragoceno orodje za olajšanje prehoda iz visokošolskega izobraževanja na delovno mesto, in poziva države članice, naj te sisteme vključijo v svoje nacionalne strategije prehoda;
30. opozarja, da imajo pri tem lahko pomembno vlogo strukturni skladi; pozdravlja zavezanost popolni izrabi razpoložljivih sredstev v sporočilu o priložnostih za mlade (COM(2011)0933) in poziva visokošolske zavode in lokalne organe, naj to priložnost izkoristijo za povečanje podpore in usmerjanja študentov, ki vstopajo na trg dela;

Uravnotežena zastopanost spolov v visokem izobraževanju

31. ugotavlja, da v evropskih izobraževalnih sistemih še vedno obstajajo neenakosti med spoloma, čeprav se v skoraj vseh državah izvajajo politike, ki naj bi to preprečevale, in da neenakost pogojuje tako šolski uspeh kot izbiro študijskih programov in poklicev ter negativno vpliva na gospodarsko rast in socialno državo;
32. poudarja, da se številne dijakinje poklicnih in srednjih šol še naprej odločajo za poklicne poti, ki odražajo tradicionalne vloge spolov; posledično ugotavlja, da je potrebno boljše poklicno usmerjanje za boj proti trdovratnim stereotipom;
33. poudarja, da so ženske zato, ker njihova visokošolska izobrazba ni dovolj tržna, pogosto previsoko kvalificirane in premalo plačane za svoja delovna mesta in se pogosto znajdejo brez zaposlitve ali s priložnostnimi deli, kar jih na začetku poklicne poti postavlja v še slabši položaj na trgu dela in prispeva k stalni neenakosti v plačah;
34. opozarja, da je v vseh državah članicah še vedno malo pobud, namenjenih obveščanju o enakosti med spoloma in spodbujanju enakosti med spoloma na področju izobraževanja; predlaga posebno usposabljanje učiteljev o enakosti med spoloma;

35. poudarja, da je delitev gospodinjskih in družinskih odgovornosti med moškimi in ženskami nujen pogoj za napredovanje in doseganje enakosti med ženskami in moškimi; poziva univerze in visokošolske zavode, naj se zavedajo, da imajo lahko študentke posebne dodatne obveznosti poleg učenja, na primer skrb za majhne otroke ali starejše sorodnike; poudarja, da morajo univerze staršem, zlasti ženskam, nuditi dovolj visokokakovostnega in finančno ter drugače dostopnega otroškega varstva, vključno s centri v lokalnih skupnostih, kar jim bo olajšalo enakovredno udeležbo v študiju in raziskavah; prav tako spodbuja uvedbo različnih študijskih načinov, kot sta izredni študij in študij na daljavo, ter v zvezi s tem tudi opominja države članice in institucije EU, naj povečajo finančno podporo za vseživljenjsko učenje, da se ženskam omogoči nadaljevanje študija, ponoven vstop na trg delovne sile ter usklajevanje poklicnih in osebnih obveznosti;

Vključeni visokošolski zavodi

36. spodbuja visokošolske zavode, naj intenzivneje sodelujejo s svojimi regijami ter naj vzpostavijo dinamično sodelovanje z regionalnimi oblastmi, lokalnimi sveti, javnimi organi, nevladnimi organizacijami ter malimi in srednjimi podjetji za krepitev regionalnega razvoja; meni, da bi to moralo obenem okrepiti sodelovanje visokošolskih zavodov in delodajalcev;
37. poziva države članice ter njihove nacionalne in regionalne organe, naj visokošolske zavode vključijo v čezmejno sodelovanje in jih v okviru tega sodelovanja podpirajo;
38. poziva države članice, naj okrepijo sodelovanje med različnimi stranmi trikotnika znanja (izobraževanje, raziskave, inovacije), ki je ključnega pomena za rast in ustvarjanje delovnih mest;
39. poudarja, da bi oblikovanje visokošolskih učnih načrtov in raziskovalnih programov moralo ostati naloga univerz, ki bi morale glede zaposljivost upoštevati potrebe trga dela;
40. pozdravlja podporo Komisije „koalicijam znanja“ in „koalicijam sektorskih znanj in veščin“, v okviru katerih visokošolski zavodi pri razvoju učnih načrtov za premostitev pomanjkanja znanj in veščin izmenjujejo informacije s podjetji; poziva podjetja in podjetnike, vključno z malimi in srednjimi podjetji, naj dejavno razvijajo partnerstva z visokošolskimi zavodi z zagotavljanjem visoko kakovostnih praks za študente in učitelje ter z izkoriščanjem splošnih prenosljivih znanj in veščin učiteljev; vseeno ponovno poudarja, da visokošolski zavodi ustvarjajo kulturno vsebino, ki ne zajema le poklicnih veščin, ampak tudi splošno znanje, ki se nanaša na intelektualno doživljanje stvarnosti in skupne vrednote, po katerih se ravnaajo državljani;
41. poziva k zavezanosti prožnejšim in inovativnejšim pristopom k učenju in poučevanju, ki so vedno osredotočeni na potrebe študentov;
42. opaža potrebo čezmejnih visokošolskih zavodov in podjetij po sodelovanju v praktičnih programih in pri oblikovanju prihodnje poklicne poti študentov z opredelitvijo konkretnih smeri razvoja, pričakovanj in izzivov, s katerimi se bodo soočili na trgu dela;
43. poudarja, da je treba oblikovati mehanizme in strategije upravljanja, ki bodo olajšali

prenos inovativnih idej in rezultatov raziskav v družbo in podjetja ter jim omogočili, da bodo lahko visokošolske zavode seznanili s sedanjimi in bodočimi potrebami po znanjih in veščinah ter inovacijah, pri tem pa je treba upoštevati primere najboljše prakse z vsega sveta; poudarja, da takšna povezava najverjetneje finančno podpira samo tiste raziskovalne in visokošolske zavode, ki so specializirani za inovacije in tehnologijo v škodo izobraževanja, ki je povezano izključno s humanističnimi vedami;

44. ponovno potrjuje, da je demokratično upravljanje temeljni način za zagotavljanje akademske svobode in spodbujanje vseh akterjev k dejavnemu sodelovanju v življenju posameznih visokošolskih zavodov;
45. poudarja, da je pri sodelovanju treba zagotoviti preglednost, enakopravno porazdelitev pravic in obveznosti med zadevnimi partnerji in visokošolskimi zavodi ter načelo uravnotežene zastopanosti, da se visokošolskim zavodom omogoči, da se neodvisno in v skladu z akademskimi načeli organizirajo in razvijajo kot javno dobro;
46. obenem poudarja, da je treba pri vseh projektih sodelovanja upoštevati načelo demokracije in samouprave visokošolskih zavodov in njihovih pripadnikov ter ga ohranjati;
47. zato zahteva, da so visokošolski zavodi in razni njihovi organi zavezani k razkritju sporazumov o sodelovanju s tretjimi strankami;
48. poudarja pomen sodelovanja med visokošolskimi zavodi, nevladnimi organizacijami in evropskim prostovoljskim sektorjem, da bi se spodbujala dejavno državljanstvo in dejavno sodelovanje študentov prek dela za sektor nevladnih organizacij;
49. poudarja pomen športa v izobraževalnem procesu; poziva države članice, naj podpirajo in spodbujajo športno dejavnost med študenti in povečajo podporo osnovnim športnim programom;
50. poudarja, da sta obseg in intenzivnost sodelovanja med visokošolskimi zavodi in njihovimi partnerji v podjetjih in družbi zelo različna med državami članicami, institucijami in akademskimi disciplinami;
51. poudarja, da je treba nenehno vlagati v povezavo med izobraževanjem, kulturo, raziskavami in inovacijami; poudarja, kako pomembna sta nadaljnja podpora in razvoj Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo z njegovimi skupnostmi znanja in inovacij;
52. poudarja pomen kulture v visokošolskem izobraževanju in poziva k vključevanju posebnih meril za humanistične vede na področju inovacij in raziskav;
53. poudarja potrebo po vključevanju visokošolskih zavodov ter zagotavljanju podpore študentskim pobudam in pomoči pri povezovanju takšnih dejavnosti med drugimi visokošolskimi zavodi, podjetji in lokalnimi organi iz različnih držav članic;

Vzajemno priznavanje kvalifikacij

54. se zaveda bogastva, ki ga predstavlja raznovrstnost visokošolskih zavodov v Evropi; poziva države članice in zavode, naj razvijejo jasne in povezane poti, ki študentom omogočajo napredovanje iz drugih vrst izobraževanja v visokošolsko izobraževanje ter prehajanje med različnimi programi in vrstami institucij;
55. vseeno poudarja potrebo po ohranitvi raznolikosti izobraževalnih disciplin in programov, pedagoških metod in univerzitetnih sistemov v EU; meni, da je zato potrebno razviti nacionalni okvir pridobivanja kvalifikacij, sočasno pa spodbujati vzajemno priznavanje diplom in kvalifikacij v vseh državah članicah;
56. poziva vse države EU, naj izvajajo nacionalne okvire kvalifikacij, ki so povezani z okvirom kvalifikacij evropskega visokošolskega prostora, ter razvijajo in finančno podprejo vzajemno priznavanje kvalifikacij;
57. poudarja, da mobilnost študentov, še zlasti tistih, ki v okviru programa Erasmus študirajo na drugih univerzah, prispeva k izmenjavi dobrih praks in s tem na posodabljanje visokošolskega izobraževanja; zato opozarja na potrebo, da domače univerze priznajo kvalifikacije, pridobljene med študijem na drugih univerzah;
58. podpira predlog Komisije za izboljšanje priznavanja študija v tujini z okrepitevijo evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS); poziva k dodatnemu prizadevanju EU in držav članic za učinkovitejše priznavanje in boljše usklajevanje tudi na področju akademskih kvalifikacij;

Krepitev mobilnosti v evropskem visokošolskem prostoru in še dlje

59. ponavlja, da je visokošolsko izobraževanje skupna evropska javna dobrina in da so države članice, regionalne oblasti, lokalni organi in EU skupaj odgovorni za razvoj in krepitev evropskega visokošolskega prostora, evropskega raziskovalnega prostora ter bolonjskega procesa;
60. poudarja, da je večje usklajevanje med državami članicami na področju visokošolskega izobraževanja, tudi s pomočjo močne finančne in politične podpore za sporazume o skupnih osnovnih učnih načrtih in natančno opredeljenih učnih izidih, predpogoj za doseg ciljev zaposljivosti in rast v Evropi; poziva države članice, naj okrepijo sodelovanje med ustreznimi ministrstvi za posodobitev obstoječih učnih načrtov, da bodo ustrezali potrebam trga dela;
61. opozarja na potrebo po sodelovanju med evropskim visokošolskim prostorom in evropskim raziskovalnim prostorom kot sredstvu za podpiranje univerzitetnih raziskovalnih programov na področju znanosti in humanističnih ved;
62. zahteva spodbujanje privlačnosti evropskega visokošolskega prostora in evropskega raziskovalnega prostora za študente in raziskovalce iz vsega sveta ter okrepitev sodelovanja z državami zunaj EU na področju izobraževanja in zadev, povezanih z mobilnostjo osebja in študentov, zlasti z državami, ki so vključene v evropsko sosedsko politiko ali ki mejijo neposredno na EU, da evropski visokošolski prostor postane magnet za usposabljanje in znanje na makroregionalni in svetovni ravni, zlasti kar zadeva programe izmenjave in poklicnega usposabljanja;

63. poziva Komisijo, naj predlaga oblikovanje evro-sredozemskih programov Erasmus in Leonardo da Vinci, katerih namen bo spodbujanje nadnacionalne mobilnosti študentov z obeh strani Sredozemlja;
64. poziva k odpiranju programov mobilnosti, izmenjav, raziskav in delovne prakse za študente iz držav vzhodnega partnerstva;
65. ponovno poudarja pomen mobilnosti študentov in učiteljev ter v tem smislu poziva Komisijo, naj doseže napredek pri vizumskem zakoniku EU;
66. opozarja na cilj, da bi do leta 2020 morale biti mobilnih 20 % evropskih diplomantov, ter poudarja pomen znanja jezikov kot predpogoja za večjo mobilnost v evropskem visokošolskem prostoru in zaposljivost;
67. podpira krepitev poučevanja jezikov in znakovnega jezika ter poučevanje in razvijanje lokalnih in regionalnih jezikov v evropskem visokošolskem prostoru, kar je predpogoj za razvoj pravega evropskega državljanstva, ki temelji na večkulturnosti in večjezičnosti;
68. poudarja, da morajo visokošolski sistemi posameznih držav članic zagotoviti višjo kakovost poučevanja, da večje možnosti za mobilnost študentov ne bi sovpadle s še večjim pojavom „bega možganov“, ki sedaj v nekaterih državah članicah predstavlja pravi socialni problem;
69. poudarja, da je treba z dejanskimi povezovalnimi ukrepi odpravljati vztrajne neenakosti med zahodnimi ter srednje- in vzhodnoevropskimi visokošolskimi sistemi ter v ta namen spodbujati in podpirati čezmejno sodelovanje med visokošolskimi zavodi; zato poziva Komisijo, naj pripravi strategijo ter strokovni in finančni akcijski načrt za zmanjšanje teh velikih regionalnih razlik;
70. poziva države članice, EU in evropske sisteme za visokošolsko izobraževanje, naj ocenijo možnost, da se v okviru študijskega cikla spodbudi obdobje obveznega usposabljanja študentov na univerzi v drugi državi članici;
71. ponovno poudarja načelo, da posojilne sheme ne morejo nadomestiti sistemov štipendij, ki so bili uvedeni za podpiranje dostopa vseh študentov do izobraževanja, ne glede na njihov socialni položaj;
72. poziva Komisijo, naj dodatno pojasni predlog o vzpostavitvi finančnega instrumenta, s katerim bi študentom pomagali pridobiti finančna sredstva za magistrski študij zunaj matične države članice ne glede na njihovo socialno okolje in finančne možnosti; zahteva pošten in pregleden dostop do sheme v vseh državah članicah;
73. podpira predlog Komisije za povečanje proračuna EU, ki bo v naslednjem večletnem finančnem okviru na razpolago za izobraževanje, usposabljanje, raziskave in mladino, kar bo omogočilo izvajanje dejavnosti držav članic, glede na dejstvo, da so naložbe v izobraževanje, usposabljanje in raziskave ključnega pomena za uresničevanje ciljev Evrope 2020 in doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti v Evropi;

74. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

V Evropi je približno 19 milijonov študentov in več kakor 4000 visokošolskih zavodov, vendar pa ima trenutno le 26 % delavcev visokošolske kvalifikacije, čeprav bo do leta 2020 visoko usposobljene delavce zahtevalo 35 % delovnih mest. Za visokošolsko izobraževanje so odgovorne zlasti države članice in visokošolski zavodi sami. Ukrepi EU (kot je program subvencioniranja študija v tujini Erasmus) dopolnjujejo in usklajujejo prizadevanja držav članic. Okvir politike visokošolskega izobraževanja EU sestavljata evropski visokošolski prostor in evropski raziskovalni prostor.

Sporočilo Komisije

Sporočilo Komisije „Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov“ navaja, katere izzive morajo premagati države članice in visokošolski zavodi, na primer povečanje števila diplomantov, razširitev dostopa do visokošolskega izobraževanja, prilagoditev učnih načrtov potrebam trga dela in krepitev prenosa znanja z univerz v podjetja. Komisija predlaga tudi shemo mobilnosti Erasmus za magistrski študij. Komisija in Evropska investicijska banka bosta zagotovili garancijsko shemo za študentska posojila na evropski ravni, s katero bosta zavarovali posojila bank za magistrski študij v tujini, in sicer s stroški približno 100 milijonov EUR na leto. Tako bo lahko magistrski študij v tujini zaključilo dodatnih 55 000 študentov.

Širši dostop do visokošolskega izobraževanja

Glede na izzive, s katerimi se soočajo evropske družbe, je treba visokošolske zavode še naprej dobro financirati tudi v obdobju, ko se družbe spopadajo z gospodarsko krizo. Da bomo zadostili prihodnjemu povpraševanju po znanjih in veščinah, mora več ljudi zaključiti visokošolsko izobraževanje, delavci pa morajo pri delu nenehno posodabljati svoja znanja in spretnosti. Proces širjenja dostopa do visokošolskega izobraževanja za ljudi iz vseh družbenih okolij se je že začel. V skladu s tem se morajo visokošolski zavodi spopadati z naraščanjem števila študentov in spreminjajočo se strukturo študentov, med katerimi so zdaj tudi udeleženci programov vseživljenjskega učenja. Visokošolski zavodi morajo upoštevati tudi potrebe študentov iz različnih etničnih in jezikovnih okolij.

Zato morajo svoje učne načrte in metode poučevanja prilagoditi naraščajočemu številu študentov in študentom z različnimi potrebami. Ta proces precej obremenjuje študente in osebje visokošolskih zavodov. Obe skupini morata dejavno sodelovati pri posodabljanju visokošolskega izobraževanja v Evropi, osebje pa mora biti nagrajeno za odličnost pri poučevanju in pri raziskavah. Kakovost poučevanja v visokošolskih zavodih je osrednji vidik, ki ga upoštevajo bodoči študentje, kadar se odločajo, kje bodo nadaljevali šolanje. Zato jim bo zelo koristila njegova vključitev – poleg drugih dejavnikov, kot so raziskovalna uspešnost, regionalno vključevanje visokošolskih zavodov in prenos znanja – v razvrščanje z novim orodjem za razvrščanje „U-Multirank“, kot ga predlaga Komisija.

Visokošolsko izobraževanje in trg dela

Visokošolski zavodi bi morali ljudem zagotoviti znanja in veščine, ki jih bodo v prihodnje potrebovali na trgih dela. Zato je treba poskrbeti, da bodo znanja in veščine, ki jih poučujejo, resnično ustrezale dejanskim razmeram na trgu dela in diplomantom omogočile zaposlitev na področju, za katerega jih je pripravila dosežena izobrazba. Spremljanje poklicne poti diplomantov ter izboljšanje kakovosti in razpoložljivosti mednarodno primerljivih podatkov o diplomantih, kot ju predlaga Komisija, bosta pomagala visokošolskim zavodom bolje izpolnjevati njihovo funkcijo in prilagoditi učne načrte potrebam trga dela. Tudi podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji, bi morala visokošolskim zavodom jasno povedati, kakšna znanja in veščine iščejo pri zaposlenih. Pobuda Komisije o podpori „koaliciji znanja“ in „koalicijam sektorskih znanj in veščin“ bo olajšala ta dialog med podjetji in visokošolskimi zavodi za izboljšanje učnih načrtov. Za študente je kakovostno pripravništvo lahko možnost za vstop na trga dela in način, da ugotovijo, kako lahko izkoristijo svoja znanja in veščine v praksi. Namen Komisije, da predlaga okvir kakovosti za pripravništvo, je pomemben, da se pripravnikom zagotovi pridobivanje ustreznih izkušenj in uživanje dobrih pogojev pri delu v podjetju.

Vključene institucije

Visokošolski zavodi se morajo povezati z zunanjimi partnerji, kakršni so regionalni in lokalni sveti, skupnosti in podjetja, vključno z malimi in srednjimi podjetji, da bi spodbudili socialni, kulturni in gospodarski razvoj v svojih regijah. Take tesno povezane strukture in vzpostavljeno sodelovanje lahko olajšajo učinkovito prenašanje znanja in inovacij iz visokošolskih zavodov v podjetja. Vendar zaenkrat takega sodelovanja ni v vseh državah članicah in medtem ko se nekateri visokošolski zavodi in področja odlikujejo glede regionalne vključenosti in prenosa znanja, pa se drugi na ta način sploh ne vključujejo. Zato bi bilo treba na tem področju spodbujati izmenjavo primerov najboljše prakse.

Mobilnost v evropskem visokošolskem prostoru

Program Erasmus uspešno podpira mobilnost v evropskem visokošolskem prostoru: predvideno povečanje proračuna tega uspešnega programa, in predlagana uvedba sheme mobilnosti Erasmus za magistrski študij sta zelo dobrodošla. Mobilnost v evropskem visokošolskem prostoru pa ima včasih tudi nepredvidene posledice: po eni strani priliv študentov iz drugih držav članic, zlasti na nekaterih smereh, kot je na primer medicina; po drugi strani pa „beg možganov“, saj sposobni študentje zapustijo domovino zaradi študija v tujini in se po zaključku študija včasih ne vrnejo domov.

Ker razlike med zahodnoevropskimi ter srednje- in vzhodnoevropskimi visokošolskimi zavodi ostajajo, je zelo pomembno, da se vzpostavi dejansko povezovanje teh zavodov, olajša njihov razvoj in se jim pomaga pri posodobitvi. Zato bi bil dobrodošel strokovni in finančni akcijski načrt Komisije za pomoč in spodbujanje takega razvoja.

Priznati moramo tudi to, da so tako države članice kot EU odgovorne za razvoj in krepitev evropskega visokošolskega prostora. Skupaj si je treba prizadevati za vzpostavitev sistema visokošolskih zavodov, ki bo vključujoč ter bo ponujal enake možnosti ter sodobna in inovativna znanja in veščine, mobilnost brez ovir ter uravnoteženo in učinkovito sodelovanje med vsemi zainteresiranimi stranmi.

V trenutnih težkih razmerah mora biti naš glavni cilj pri poskusih posodabljanja naših

visokošolskih sistemov, da bi preprečili njihovo zaostajanje za visokošolskim izobraževanjem drugod po svetu. Neizpodbitno dejstvo je, da je samo 200 izmed naših 4000 visokošolskih zavodov uvrščenih med 500 najboljših na svetu – in izmed teh jih je le nekaj iz srednje- in vzhodne Evrope: evropsko visokošolsko izobraževanje je treba izboljšati. Bolj na splošno, potrebna so izboljšanja v celotnem visokošolskem izobraževanju, če želimo ohraniti – ali morda celo izboljšati – globalno konkurenčnost Evrope.

28.2.2012

MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za kulturo in izobraževanje

o posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov
(2011/2294(INI))

Pripravljalnica mnenja: Andrea Češková

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za kulturo in izobraževanje kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker na univerzah diplomira več kot 60 % študentk, večino visokih akademskih mest (na primer podoktorskih in profesorskih) pa še vedno zasedajo moški; ker samo 13 % institucij v sektorju visokošolskega izobraževanja vodijo ženske in samo 9 % univerz ima žensko predstojnico in s tem bistveno manj vpliva na sprejemanje odločitev o raziskavah;
- B. ker bo treba do leta 2020 imeti kvalifikacije na visokošolski ravni za 35 % delovnih mest, vendar ima trenutno le 26 % delovne sile visokošolsko izobrazbo.;
- C. ker je delež študentk v celotni študentski populaciji na področjih matematike, naravoslovja in tehnologije le 30,15 %, medtem ko ženske prevladujejo na področjih izobraževanja in usposabljanja, zdravstva in socialnega varstva ter humanistike in umetnosti;
- D. ker je razvoj kritične mase žensk v postopku odločanja še vedno zdaleč nezadovoljiv;
- E. ker je delež žensk v odborih, ki odločajo o raziskavah, izredno nizek; ker je samo 25 % članov Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) žensk; ker je bilo od njegove ustanovitve v letu 2007 za prejem sredstev iz njegovega proračuna izbranih 1.700 projektov, ki so prejeli okoli 2,5 milijarde EUR nepovratnih sredstev; ker je bilo skoraj 90 % teh sredstev dodeljenih moškim kandidatom;
- F. ker strategija Evropa 2020 poudarja potrebo po pametni rasti v Evropski uniji in izpostavlja pomen politike raziskav, razvoja in inovacij, kljub temu pa ostaja število diplomantk predmetov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike

nizko, saj je na področju strojništva le 20 % diplomantk;

1. poziva univerze, institucije Evropske unije in države članice, naj mlade ženske spodbujajo k študiju področij, na katerih so ženske še vedno premalo zastopane, zlasti naravoslovja, tehnologije, strojništva in matematike, ki so podlaga za znanja in veščine na visoki ravni o zmanjševanju emisij ogljikovega dioksida; poudarja, da je treba obravnavati stereotipe o teh poklicih, npr. z obveščanjem zlasti mladih žensk o možnostih, da postanejo raziskovalke, in priložnostih, ki so jim na voljo na področju raziskav, vključno z uporabnimi raziskavami, da bi sprostiti neizkoriščeni potencial;
2. poziva srednje šole in univerze, naj ponudijo posebne orientacijske tečaje na področju znanosti, tehnologije, strojništva in matematike za obveščanje in spodbujanje žensk k študiju in poklicu na področjih, na katerih prevladujejo moški;
3. ugotavlja, da v evropskih izobraževalnih sistemih še vedno obstajajo neenakosti med spoloma, čeprav se v skoraj vseh državah izvajajo politike za boj proti njim, in da te razlike vplivajo tako šolski uspeh kot izbiro študijskih programov in poklicev ter negativno vplivajo na gospodarsko rast in socialno državo;
4. poziva univerze in visokošolske ustanove, naj podprejo in spodbudijo študije s področja spolov na dodiplomski in podiplomski stopnji;
5. poziva države članice in visokošolske institucije, naj uvedejo posebne programe in sklade, mentorske sheme in projekte skupnosti, da se poveča usposabljanje in udeležba mladih žensk v sektorjih raziskav in razvoja, informacijske tehnologije in zelenega gospodarstva, ter naj čim bolj izkoristijo vzornike in pionirje za obveščanje študentk in svetovanje o izbiri poklica;
6. poudarja, da je delitev gospodinjskih in družinskih obveznosti med moškimi in ženskami nujen pogoj za napredovanje in doseganje enakosti med ženskami in moškimi; poziva univerze in visokošolske ustanove, naj se zavedajo, da imajo študentke lahko posebne dodatne odgovornosti poleg učenja, na primer skrb za majhne otroke ali starejše sorodnike; poudarja, da morajo univerze staršem, zlasti ženskam, zagotavljati dovolj kakovostnega in dostopnega varstva otrok, tudi centrov v lokalnih skupnostih, ki jim bo olajšala enakopravno udeležbo v študiju in raziskavah; spodbuja tudi uvedbo bolj raznovrstnih načinov študija, npr. izrednega študija in študija na daljavo in v zvezi s tem tudi opominja države članice in institucije EU, naj povečajo finančno podporo za vseživljenjsko učenje, ki bo tem študentkam omogočila nadaljevanje študija, ponoven vstop na trg delovne sile ter usklajevanje poklicnih in osebnih obveznosti;
7. meni, da je nujno treba odpraviti še vedno prisotne stereotipe, da bi dejansko dosegli enakost med spoloma na področju izobraževanja, in sicer s spodbujanjem odločnih politik za zagotavljanje enakopravnosti moških in žensk;
8. poziva države članice, naj sledijo dobremu zgledu tako imenovanih univerz za tretje življenjsko obdobje ali tretje generacije in spodbudijo ženske k vpisu;
9. meni, da je treba lotiti vprašanja premajhnega števila žensk na višjih položajih na področju javnih raziskav in učiteljskih mest, saj lahko sodelovanje žensk na področju

znanosti in tehnologije prispeva k večjemu številu inovacij ter povečanju kakovosti in konkurenčnosti znanstvenih in industrijskih raziskav in ga je zato treba spodbujati; poudarja, da ženske veliko pogosteje kakor moški začasno prekinejo poklicno pot, da bi si ustvarile družino, zato poziva univerze in raziskovalne institucije, naj zagotovijo primerne ukrepe za usklajevanje akademske kariere z družinskim življenjem (varstvo otrok, prožen dopust itd.);

10. meni, da je treba pregledati merila za napredovanje na višje položaje na področju raziskav (npr. profesorske), da bi tako vključili vidik spola in se lotili pomanjkanja žensk na teh položajih;
11. opozarja, da je v vseh državah članicah še vedno malo pobud, namenjenih obveščanju o enakosti med spoloma in spodbujanju enakosti med spoloma na področju izobraževanja; predlaga možnost posebnega usposabljanja učiteljev o enakosti med moškimi in ženskami;
12. meni, da morajo visokošolske ustanove in ustanove za nadaljnje izobraževanje pregledati interne instrumente, da bodo lahko sprejele in spodbujale najboljše ljudi, vključno z znatnim deležem žensk;
13. spodbuja države članice in visokošolske ustanove, naj povečajo število profesorice in raziskovalke na področju znanosti ter začnejo izvajati kampanje v sredstvih javnega obveščanja o premajhni zastopanosti žensk na področjih matematike, naravoslovja in tehnologije;
14. poudarja, da se številne dijakinje poklicnih in srednjih šol še naprej odločajo za poklicne poti, ki ustrezajo tradicionalnim vlogam spolov; posledično ugotavlja, da je potrebno boljše poklicno usmerjanje za boj proti še vedno prisotnim stereotipom;
15. spodbuja univerze, visokošolske ustanove in raziskovalne inštitute, naj v svojih organizacijah sprejmejo in izvajajo strategije enakosti med moškimi in ženskami ter v postopku odločanja opravljajo presojo vplivov z vidika spola; znova poudarja, da morajo tudi te ustanove zagotoviti enako obravnavo in enake možnosti za ženske in moške pri delu in izobraževanju; poudarja, da je zato treba sprejeti ukrepe, ki bodo preprečili vse oblike diskriminacije, da bodo lahko ženske dosegle boljše položaje v zasebnem in javnem sektorju; spodbuja ženske k udeležbi v partnerstvih med univerzami in zasebnim sektorjem, na primer z odpiranjem novih ali odcepljenih (spin-off) podjetij;
16. poudarja, da je treba za boj proti razlikam med spoloma, ki še obstajajo na področju izobraževanja, spodbujati politično sodelovanje med državami članicami ter spodbujati izmenjavo dobrih praks in zagotavljati posebne programe financiranja;
17. poziva univerze in visokošolske ustanove, naj povečajo zastopanost žensk v odborih, ki odločajo o raziskavah, da bi spodbudili več žensk k delu v visokošolskem izobraževanju;
18. spodbuja vse države, v katerih poteka bolonjski proces, naj izvajajo nacionalna ogrodja kvalifikacij ter razvijejo in finančno podprejo medsebojno priznavanje;
19. znova opozarja na obvestilo Komisije z dne 1. marca 2011, da bo leta 2012 predlagala

evropsko zakonodajo, ki bo vsebovala zavezujoče cilje za povečanje zastopanosti obeh spolov na vsaj 40 %, če podjetja ne bodo prostovoljno povečala deleža žensk v svojih organih odločanja za 5 % na leto, tako da bodo do leta 2015 dosegle 30-odstotno in do leta 2020 40-odstotno zastopanost žensk;

20. priznava, da se ženske še vedno srečujejo z ovirami pri doseganju najvišjih ravni pri podiplomskem izobraževanju in raziskavah; zato poziva države članice in univerze, naj pripravijo in izvajajo nacionalne strategije, da zagotovijo sodelovanje žensk na tem področju;
21. poziva k dodatni vladni podpori, da bi vzpostavili ukrepe za razširitev dostopa za študente iz nezadostno zastopanih skupin in z nižjim socialno-ekonomskim statusom ter za priseljence in manjšine;
22. poziva Komisijo in države članice, naj za mlade znanstvenice oblikujejo programe usposabljanja in podpore pri sodelovanju v raziskovalnih programih in prošnjah za dodelitev štipendije, da bi jim pomagale ostati v akademskem in raziskovalnem svetu;
23. znova poudarja, da razlika v plači med moškimi in ženskami še vedno vzbuja veliko skrb in je seznanjen z dejstvom, da imajo ženske manj sredstev v svojem delovno aktivnem življenjskem obdobju in da se po upokojitvi srečujejo z večjimi težavami pri dostopanju do financ ter da so na področju visokošolskega izobraževanja raziskovalke in profesorice plačane manj kakor moški na enakih delovnih mestih; je seznanjen, da so zato ženske bolj prizadete zaradi vseh oblik revščine kakor moški, vključno z revščino zaposlenih; zato poziva za sistem enakopravnega plačila za enakovredna raziskovalna mesta, saj je razlika v plačilu stroške, ki si ga ne morejo privoščiti ne posamezne države članice ne Evropska unija;
24. kritizira dejstvo, da program Komisije za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov ne upošteva vidika spolov in skoraj ne vključuje načela enakosti spolov;
25. poziva države članice, naj kot merilo za upravičenost raziskovalnih projektov do državnega financiranja določi pogoj uravnotežene zastopanosti spolov v raziskovalni ekipi;
26. poudarja, da so ženske zato, ker njihova visokošolske kvalifikacije niso dovolj tržne, pogosto previsoko kvalificirane in premalo plačane za svoja delovna mesta in se pogosto znajdejo brez zaposlitve ali na negotovih delovnih mestih, kar jih na začetku poklicne poti postavlja v še slabši položaj na trgu dela in prispeva k razlikam v plačah;
27. poudarja, da ima povečanje udeležbe mladih žensk na trgu dela zlasti pozitiven učinek na konkurenčnost in rast ter na zagotavljanje ekonomske neodvisnosti žensk zgodaj in pozno v življenju;
28. spodbuja visokošolske ustanove, naj v svoje visokošolske učne načrte vključijo razsežnost spola, ki je večinoma še vedno ne vsebujejo;

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	27.2.2012
Izid končnega glasovanja	+ : 29 - : 1 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Vilija Blinkevičiūtė, Kent Johansson, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda, Marija Nedelčeva (Mariya Nedelcheva), Katarína Neveďalová, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Sirpa Pietikäinen

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	29.2.2012
Izid končnega glasovanja	+: 25 -: 2 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stojanov (Emil Stoyanov), Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Heinz K. Becker, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou (Georgios Papanikolaou), Olga Sehnalová, Rui Tavares